

NİJERYA

İNŞAAT SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 26/05/2025

Raporu Hazırlayan: Abuja Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği

SEKTÖR RAPORLARI FORMATI (MAL TİCARETİ)

1. Ülke Pazarında İnşaat Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

İnşaat malzemeleri üretimi ülkede yeterli seviyede bulunmamaktadır. İhtiyacın çoğunluğu ithalat yoluyla karşılanan sektörde son yıllarda dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla yerli üretim teşvik edilmekte ve yeni teşvik politikaları devreye alınmaktadır. Nijerya İnşaat ve Yol Araştırma Enstitüsü (NBRRI) tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke bina inşaatlarda ve altyapı yatırımlarında kullanılan malzemenin %90'ını ithalat yoluyla karşılamaktadır.

Ülke inşaat sektöründeki kullanılan demirin üretimi için tesisler barındırmakla birlikte toplam 70 tesisin sadece 40 tanesi faaliyet göstermektedir. İnşaat demiri üretimi için toplan kurulu kapasitenin 11.14 milyon ton olduğu tahmin edilirken ülkede yıllık üretim 2.2 milyon ton yıllık üretim gerçekleşmektedir. Ülkede üretilen demir toplam ülke ihtiyacının %30'unu karşılarken, Nijerya'da inşaat demiri ithalat oranı toplam ihtiyacın %70'ini oluşturmaktadır. Toplam kurulu tesislerin üretim kapasitelerinin düşük olduğu bilinmekte olup yeterli modern altyapıya sahip olmadığı gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, Çin şirketi Inner Galaxy Group 2024 yılı sonunda Ogun State'e 300 milyon ABD Doları değerinde modern demir üretim tesisi kuracağını ilan etmiştir.

Ülkede çimento yüksek oradan yerel üretimle karşılanmakta olup Çin, Hindistan ve Türkiye'den düşük düzeylerde ithalat gerçekleştirilmektedir. Dangote çimento fabrikası sadece Nijerya'nın değil Afrika'nın en büyük çimento fabrikası olma özelliği taşımakta olup pazarın toplam ihtiyacının %60'ını karşılamaktadır. Dangote'yi sırasıyla BUA group %20 ve Lafarge %20 ile takip etmektedir. Ancak, ülkenin çok yüksek düzeyde altyapı yatırımına ihtiyaç duyması ve inşaat maliyetlerinin yükselmesi sebebiyle 2024 yılı sonunda çimento ithalatına izin verilmesine yönelik Hükümet tarafından çalışmalar yürütüldüğü açıklanmıştır.

Ülkede bina inşaatlar çoğunlukla beton bloklar aracılığıyla üretilmektedir. Bina-inşaatlarda maliyet düşüklüğü sebebiyle beton bloklar tercih edilirken ülkede çimento üretiminin nispeten yeterli düzeyde bulunması beton blokları daha tercih edilebilir hale getirmiştir.

Ülkede bina inşaat malzemeleri açısından çimento sektöründe gelişim göstermesi buna paralel üretim alanlarında gelişmişlik kaydetmesine rağmen bina inşaat malzemeleri açısından üretim yeterli olmaktan uzak kalmaktadır. Ülkede %90 düzeyinde ithalata dayanan sektörün geliştirilmesi için teşvik mekanizmaları geliştirilmiş olsa da üretim becerilerindeki ve finansal imkânlardaki yetersizlik gelişimi sınırlı kılmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Son dönemde Nijerya ekonomisinde meydana gelen dalgalanmalar nedeniyle inşaat malzemeleri fiyatlarında da değişimler önceki yıl fiyatlarına göre belirginlik kazanmıştır. Ülkede yerel üretimin zayıf kalması ve ithalata dayalı ürün kullanımı döviz kurlarındaki değişime paralel olarak enflasyonda ve ülkedeki fiyatlar genel düzeyinde yükselişlere sebebiyet vermektedir. Ayrıca, 2023 yılı itibarıyla petrol ve enerji üzerindeki sübvansiyonların kaldırılması lojistik maliyetlerini artırmış bun paralel olarak da ürünler

üzerindeki enflasyona ek olarak fiyat artışları gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, ülke ikliminin kurak ve yağmurlu sezonlardan oluşması dönemsel olarak bazı ürünlerde (çarı malzemeleri vb.) arz-talep unsuruna bağlı olarak fiyatlar genel düzeyinde artışa sebebiyet vermektedir.

Aşağıda pazarda önde gelen inşaat malzemesi fiyatları gösterilmiştir. Belirtilen fiyatlar üretici veya ithalatçı fiyatları olup dönemsel talep unsurlarına bağlı olarak değişim göstermektedir. Bununla birlikte, piyasa fiyatları yaklaşık %40 düzeyinde üretici fiyatlarının üzerinde seyretmektedir.

Ürün Adı	Ölçü Birimi	Fiyat Aralığı (1 ABD Doları = 1.600 Naira)
Çimento	50 kg Paket	5.400 – 5.900 Naira
İnşaat Demiri	12 mm 16 mm 20 mm	4.200 – 4.500 Naira 6.800 – 7.200 Naira 10.500 – 11.000 Naira
Kum	İnşaat Kumu (20 ton) Sıva Kumu (20 Ton)	25.000 – 30.000 Naira 35.000 – 40.000 Naira
Granit	¼ inç granit (ton) ½ inç granit (ton)	35.000 – 40.000 Naira 38.000 – 42.000 Naira
Çatı Malzemesi	Alüminyum (metre) Taş (metre)	3.500 – 4.500 Naira 4.500 – 6.000 Naira
Fayans	Seramik (Metrekare) Porselen (Metrekare)	2.500 – 4.000 Naira 3.500 – 5.500 Naira
Boya	Emülsiyon Boya (20 litre) Parlak Boya (20 Litre)	25.000 - 35.000 Naira 8.000 – 12.000 Naira
Kapı-Pencere	Masif Ahşap Kapılar Alüminyum Pencere	50.000 – 100.000 Naira 15.000 – 25.000 Naira

İnşaat malzemeleri açısından en pahalı bölge olarak Lagos bölgesi öne çıkmakta olup Port Harcourt ve Kuzey Nijerya eyaletleri nispeten daha uygun fiyatlı olmaktadır. Şehir içerisinde nakliye ücretleri 5.000 ile 20.000 Naira arasında değişirken eyaletler arası nakliye 50.000 ile 150.000 Naira arasında değişmektedir.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Nijerya’da üreticiler Odalar altında toplanmış olmakla birlikte, inşaat sektörü ve yapı malzemelerine ilişkin olarak İnşaat Endüstrisi Federasyonu (FOCI) başlıca oluşturulmuş olan yapılanmadır. Federasyon, ürünlerin arzından ihale sözleşmelerine kadar üyelerine yardımcı oldu ifade edilmektedir. Abuja ve Lagos’ta iki ofisi bulunan Federasyonun adres bilgileri Abuja: 8 M.A. Sanusi Str, Foreign Affairs Quarters Off First Avenue, Gwarimpa Abuja Nigeria, Lagos: Construction House 18 Adeyemo Alakija Street Victoria Island Lagos Nigeria.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Yapı malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye’den İthalatı (\$)	Türkiye’den İthalatının Payı (%)
848180	Borular, kazan gövdeleri, tanklar, fiçılar veya benzerleri için cihazlar (basınç düşürücü vanalar, . . . hariç)	204.553.000	1.250.000	0,63
721070	Genişliği >= 600 mm olan demir veya alaşımsız çelikten yassı ürünler, sıcak haddelenmiş veya soğuk haddelenmiş. . .	150.703.000	0	0
842952	360° dönebilen supaplı, kendinden tahrikli mekanik kepçeler, ekskavatörler ve kepçeli yükleyiciler.	91.679.000	0	0
441114	Ahşaptan orta yoğunluklu lif levha "MDF", kalınlığı > 9 mm	57.424.000	468.000	0,81
853669	Voltaj <= 1.000 V için fişler ve prizler (lamba tutucular hariç)	38.112.000	88.000	0,23
690721		33.633.000	1.332.000	3,96

	Ağırlıkça su emme katsayısı . . . olan seramik döşeme ve döşeme taşları, şömine veya duvar karoları.			
761090	Alüminyumdan, başka yerde sınıflandırılmamış yapılar ve yapı parçaları ile levhalar, çubuklar, profiller, borular . . .	18.664.000	526.000	2,81
700719	Sertleştirilmiş "temperli" emniyet camı (birleştirmeye uygun boyut ve şekildeki camlar hariç)	13.036.000	138.000	1,05
320990	Sentetik veya kimyasal olarak değiştirilmiş boyalar ve vernikler, emayeler ve lakeler dahil.	7.238.000	32.000	0,44
252390	Çimento, renkli olsun veya olmasın (portland çimentosu ve alüminyumlu çimento hariç)	4.031.000	0	0

2.2 Yapı Malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (5 ürün)

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
İşlenmemiş alüminyum alaşımları	760120	266.387.000	62.000	0,02
Bakır atıkları ve hurdaları (erimiş bakır külçeleri veya diğer benzer işlenmemiş şekiller hariç)	740400	243.780.000	0	0

Paslanmaz çelik atıkları ve hurdaları (radyoaktif olanlar hariç, pil ve . . . atıkları ve hurdaları hariç)	720421	11.200.000	0	0
Portland çimentosu (beyaz hariç, yapay olarak renklendirilmiş olsun veya olmasın)	252329	16.787.000	0	0
Kabuğu veya diri odunu soyulmuş veya soyulmamış, ya da kabaca köşelendirilmiş, ham tropikal ağaç. . .	440349	10.448.000	211.000	2,01

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	Önceki Yıl -4	Önceki Yıl -3	Önceki Yıl -2	Önceki Yıl -1	Önceki Yıl
1	854449	Bağlantı Parçaları Takılmamış Diğer Elektrik İletkenleri; İzole Edilmiş, Gerilimi <= 1000 V	11,301	11,489	22,750	20,328	17,029
2	730830	Demir Veya Çelikten İnşaat Kullanan Kapılar, Pencere ve Bunların Çerçeveleri İle Kapı Eşikler	21,446	36,496	24,191	19,095	15,121
3	940360	Ahşaptan Diğer Mobilyalar	7,795	9,758	13,856	12,570	10,872
4	730890	Demir/Çelikten Diğer İnşaat (94.06 Pozisyonundaki	6,469	8,240	7,791	5,350	7,608

		Prefabrik Yapılar Hariç), Diğer İnşaat Aksamı					
5	321410	Camcı Macunu, Aşılama Macunu, Reçineli Çimentolar, Kalafatçı Bileşikleri Ve Diğer Macunlar, Boyacılı	1,122	1,009	1,006	2,225	4,962
6	252020	Alçılar; Boyanmış Veya Az Miktarda Donmayı Hızlandırıcı Veya Yavaşlatıcılar İlave Edilmiş Olsun Olma	34,138	68,613	55,228	35,443	4,932
7	847971	Yolcu Biniş Köprüleri; Havalimanlarında Kullanılanlar	0	0	340	0	4,870
8	940690	Prefabrik Yapılar; Ahşaptan Olanlar Hariç	751	4,477	1,489	2,213	2,684
9	721420	Demir/Alaşımsız Çelikten Çubuklar; Sıcak Haddelene Sırasında Çentik, Yiv, Oluk Gibi Şekil Bozuklukla	0	254	1,480	135	2,620
10	730661	Demir Veya Çelikten Kesiti Kare Veya Dikdörtgen Şeklinde Olan Borular; Kaynak Yapılmış	146	180	909	2,573	2,298
	TOPLAM		83,168	140,516	129,040	99,932	72,996

3.2 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (Miktar ton)*

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	Önceki Yıl -4	Önceki Yıl -3	Önceki Yıl -2	Önceki Yıl -1	Önceki Yıl
1	854449	Bağlantı Parçaları Takılmamış Diğer Elektrik İletkenleri; İzole	2,692	1,874	3,355	3,284	2,791

		Edilmiş, Gerilimi ≤ 1000 V					
2	730830	Demir Veya Çelikten İnşaat Kullanılan Kapılar, Pencereler Ve Bunların Çerçeveleri İle Kapı Eşikler	12,979	18,159	11,821	9,932	7,501
	940360	Ahşaptan Diğer Mobilyalar	2,375	3,141	4,236	3,323	2,512
	730890	Demir/Çelikten Diğer İnşaat (94.06 Pozisyonundaki Prefabrik Yapılar Hariç), Diğer İnşaat Aksamı	4,328	3,682	2,777	1,799	2,087
	321410	Camcı Macunu, Aşılama Macunu, Reçineli Çimentolar, Kalafatçı Bileşikleri Ve Diğer Macunlar, Boyacılı	660	622	449	1,093	2,506
	252020	Alçılar; Boyanmış Veya Az Miktarda Donmayı Hızlandırıcı Veya Yavaşlatıcılar İlave Edilmiş Olsun Olma	465,165	667,405	448,387	452,997	61,194
	847971	Yolcu Biniş Köprüleri; Havalimanlarında Kullanılanlar			44		242
	940690	Prefabrik Yapılar; Ahşaptan Olanlar Hariç	434	510	779	988	777
	721420	Demir/Alaşımsız Çelikten Çubuklar; Sıcak		320	1,517	199	4,194

		Haddeleme Sırasında Çentik, Yiv, Oluk Gibi Şekil Bozuklukla					
10	730661	Demir Veya Çelikten Kesiti Kare Veya Dikdörtgen Şeklinde Olan Borular; Kaynak Yapılmış	197	157	882	2,723	2,833
	TOPLAM		488,830	695,870	474,247	476,338	86,637

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Ülke genelinde altyapı yatırım ihtiyacı fazla olmakla birlikte, Lagos, Kano ve Abuja sektör için önde gelen yatırım bölgeleridir. Ülkenin 2040 yılına kadar 3 trilyon dolarlık altyapı yatırım hedefi ve orta vadede 17 milyon konut ihtiyacı sektörü yatırımcılar için cazip hale getirmektedir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Ülkede yapı malzemeleri üretimi sınırlı kalmakta olup ihtiyaçlar yüksek oranda ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Yerli üretimin birçok alanda zayıf kalması sebebiyle rekabet ithalatçı şirketler düzeyinde seyretmektedir. Çimento ithalatının yasak olduğu ülkede BUA Group ve Dangote tarafından kurulan çimento fabrikaları pazarın %80'lik kısmını oluştururken %20'lik kısım Fransa kökenli Lafarge firmasının üretimi ile karşılanmaktadır.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Sektörde ithalat gerçekleştirilmeden önce, Nijerya Standartlar Kurumundan (SON) SONCAP belgesinin alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu bulunmamakla birlikte SONCAP sertifikasının alınması gerekmektedir. İlgili sertifikada fiyat değişikliklerinin takip edilmesi gerekmekte olup mevcut durumda 1200 ABD Doları + KDV olacak şekilde uygulanmaktadır.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

BUILDMACEX

<https://buildmacexnigeriafair.com/home/>

Nigeria Build Expo

<https://www.nigeriabuildexpo.net/>

The Big 5 Construct Nigeria

<https://www.thebig5constructnigeria.com/>

Africa International Housing Show
<https://africahousingshow.com/>

HOMEX NIGERIA
<https://homexwestafrica.com/>

Nigeria Build Expo
<https://www.nigeriabuildexpo.net/>

4.6 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi
Ülkemiz ile serbest ticaret anlaşması bulunmayan Nijerya ile STA imzalanması amacıyla görüşmeler devam etmektedir. Bununla birlikte, ülkenin hâlihazırda 14 ülke ile yatırım anlaşması yürürlükte bulunmaktadır. Bunlar; Finlandiya, İspanya, İsveç, Çin, İsviçre, İtalya, Güney Afrika, Almanya, Kore, Romanya, Tayvan, Hollanda, Birleşik Krallık ve Fransa'dır. Ayrıca, Nijerya Afrika Kıtası Serbest Ticaret Alanı, ECOWAS Ticari Serbestleştirme Programı kapsamında serbest ticaret anlaşmaları tarafıdır.

4.7 Sektörde Etiketleme ve Ambalajlama

Etiketlerin İngilizce olması zorunludur. Ülkeye giren tüm ürünlerde, ürünün adı, menşei, özellikleri, üretim tarihi, parti nosu, standartları (ISO; BS etc.) ve ayrıca sabun, gıda, içecek vb. ürünlerde son kullanma tarihi, raf ömrü ve bileşenleri belirtilmelidir.

Ülkeye girecek tüm ürünler metrik sistemle etiketlenmiş olmalıdır. Çift veya çok sayıda işaretlenmiş ürünlerin girişine izin verilmemekte ya da bu ürünlere el konulmaktadır.

4.8 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Ülkenin ihracatında en fazla tercih edilen taşıma yöntemi denizyoludur. Toplam mal sevkiyatının %97,9'u denizyoluyla gerçekleştirilmektedir. İhracatın %2,61'i havayoluyla gerçekleştirilmekte olup kara taşımacılığı çok düşük düzeyde kalmaktadır. Benzer şekilde, ithalat içinde, en fazla tercih edilen taşıma yöntemi denizyolu olarak kullanılmaktadır. Toplam ithalatın %88,4'ü deniz yoluyla sağlanırken, %11,7'i havayoluyla gerçekleştirilmektedir.

Ülke içerisinde lojistiğin %90'ı kara yoluyla gerçekleştirilmektedir. 200.000 km karayoluna sahip olan ülkede toplam yolların %18'ü Federal Hükümet tarafından, %16'sı eyaletler tarafından %66'sı ise yerel yönetimler tarafından işletilmektedir. Ülkedeki 36 eyaletin 19'unda toplamda 3.500 km demiryolu bulunmakta olup ülkede 280 demiryolu istasyonu hizmet vermektedir. Bununla birlikte, ülkede 22 havalimanı faaliyetlerini sürdürmekte olup bunların 6'sı uluslararası havalimanı olarak alışmaktadır.

4.9 Dağıtım Kanalları,

Yatırımcılar çoğunlukla yerel iş ortakları ile pazarda faaliyetlerini sürdürmektedirler. Lagos, Kano, Abuja ve ENugu uluslararası havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu eyaletler olarak öne çıkmaktadır. Son dönemde geliştirilen projelerle, havalimanlarından ve deniz limanlarından üretim alanlarına ulaşımının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Ülke pazarına girmeyi hedefleyen firmaların temsilci, iş ortağı veya distribütör ile faaliyetlerini sürdürmesi gerekmektedir. Ülkede yabancı firmalar direkt şube açarak ürünlerini pazara sunamamaktadır.

4.10 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

7,6 milyar ABD dolarlık bir e-ticaret hacmine sahip Nijerya'da e-ticaretin genel perakende içindeki payının 2027 yılına kadar %12,5 olması beklenmektedir. Yakın zamanda e-ticaret işlemlerine verilen önemin daha da artırılacağı ve gerekli düzenlemelerin yapılacağı düşünülmektedir.

Nijerya dünyadaki en büyük 39. e-ticaret pazarı olarak gösterilmektedir. 2023 yılında pazarın %25 oranında büyüyeceği tahmin edilmekte olup ilgili yıl itibarıyla dünya büyüme ortalamasının %17 düzeyinde olacağı beklenmektedir. Nijerya e-ticaret pazarında 5 sektör ön plana çıkmaktadır. Nijerya e-ticaret pazarının %40'ı elektronik ürünlerin satışından oluşturmaktadır. Elektronik ürünleri, %22 ile tekstil ürünleri, %15 ile mobilya ve ev eşyaları, %13 düzeyinde kişisel bakım ürünleri ve gıda ile %10 oranında oyuncak ve hobi ürünleri takip etmektedir.

4.10.1 Ülkedeki Pazaryerleri

www.jumia.com.ng

www.konga.com

<https://jiji.ng/>

www.ebeosi.com.ng

<https://kusnap.com/>

4.10.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

Tarih	Gün	Holiday
1 Ocak	Çarşamba	Yeni Yıl
31 Mart	Pazartesi	Ramazan Bayramı
1 Nisan	Salı	Ramazan Bayramı
18 Nisan	Cuma	Kutsal Cuma
21 Nisan	Pazartesi	Paskalya
1 Mayıs	Perşembe	İşçi Bayramı
6 Haziran	Cuma	Kurban Bayramı

Tarih	Gün	Holiday
7 Haziran	Cumartesi	Kurban Bayramı
12 Haziran	Perşembe	Demokrasi Günü
5 Eylül	Cuma	Mevlid Kandili
1 Ekim	Çarşamba	Ulusal Gün
25 Aralık	Perşembe	Noel
26 Aralık	Cuma	Hediyeleşme Günü

4.10.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Nijerya, 4 saat 7 dakikalık sosyal medya kullanımıyla Filipinlileri geçerek dünyanın birincisi konuma gelmiştir. En çok kullanılan sosyal medya platformları arasında Facebook, Instagram, Youtube ve X öne çıkmaktadır.

4.10.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Gümrük vergileri 5% ila %35 oranları arasında değişmektedir. ECOWAS ülkeleri arasında da ortak gümrük tarifesi uygulanmaktadır. Online alışverişlerde herhangi bir muafiyet uygulanmamaktadır.

Normal KDV oranı 7.5% olup çevrim içi alışverişlerde herhangi bir muafiyet uygulanmamaktadır.

4.10.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Nijerya, tüketicilerin korunmasını sağlarken ülkenin dijital ekonomisinin büyümesini ve gelişmesini teşvik etmeyi amaçlayan e-ticaret için çeşitli kurallar ve düzenlemeler uygulamaya koymuştur. Nijerya hükümeti e-ticaretin ekonomi için öneminin farkındadır ve işletmeler ve tüketiciler için elverişli bir ortam yaratmak üzere çeşitli adımlar atmıştır. Ulusal Bilgi Teknolojisi Geliştirme Ajansı Nijerya'da Bilgi Teknolojisinin (IT) gelişmesini teşvik etmek amacıyla kurulmuştur. NITDA, çevrimiçi işletmeleri destekleyerek ve dijital ödeme sistemlerinin benimsenmesini teşvik ederek e-ticareti teşvik etmeye katılmıştır.

Ulusal e-Ödeme Arayüzleme Şablonu (NePIF) girişimi, Nijerya'daki dijital ödeme sistemlerinin benimsenmesini artırmak ve elektronik işlemlerin daha erişilebilir ve güvenli hale gelmesini amaçlamaktadır.

Nijerya İletişim Kurulu Nijerya'daki telekomünikasyon sektörünün denetlenmesinden sorumludur. Kaliteli internet hizmetlerinin geliştirilmesi ve ülkedeki geniş bant penetrasyonunun artırılması gibi çeşitli önlemler ile e-ticareti teşvik etmeyi amaçlamıştır.

Endüstri Bankası (BoI) Nijerya'daki işletmelerin, e-ticaret işletmeleri dâhil, desteklenmesini sağlar. Banka, site ve mobil uygulamalar gibi teknolojilere yatırım yapmak isteyen işletmelere kredi ve hibe sunmaktadır.

4.10.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Interswitch Webpay, Paystack ve VoguePay da kullanılmaktadır. DHL, UPS, Zenit Carex International Ltd, Creaseada International Ltd, ABC Cargo, ülkede hizmet veren hızlı kargo çözümleridir.

4.10.7 Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Nijerya, yerel endüstrileri koruma ve uluslararası ticaretten vergi geliri elde etme amacıyla tarife ve kotalar uygulamaktadır. Uygulanan tarifeler ECOWAS tarafından belirlenen Ortak Dış Tarifelerden oluşmakta olup tarifeler 5 gruptan oluşmaktadır. Gerekli ilaçların ve sermaye mallarının ithalatından gümrük tarifeleri %0 olarak belirlenmiştir. Bahse konu oran ara mallarda %10, nihai ürünlerde %20 ve stratejik sektörler için %35 olarak uygulanmaktadır. Buna karşılık, Nijerya Hükümeti belirlenen oranları değiştirme ve artırma yetkisine sahip olmakla birlikte azami oranın %70'i geçemeyeceği ECOWAS bünyesinde karar bağlanmıştır.

Gümrükler ve Uygulama Yönetimi Kanunu (CEMA) uyarınca, Nijerya Cumhurbaşkanı belirtilen malların ithalatını yasaklama yetkisine sahiptir. Yasaklanan malların bir listesi Nijerya Gümrük Servisi tarafından tutulur ve sıklıkla güncellenir. Potansiyel bir ihracatçı aşağıda belirtilen linkte yer alan Nijerya İthalat Yönergelerine de uymalıdır. Yasaklanmış ürünlerin ayrıntılı bir listesini ve ilgili kanunu şu adreslerde bulabilirsiniz:

https://customs.gov.ng/?page_id=3075 (Yasaklı Ürünler)
https://web2.customs.gov.ng/?page_id=3077 (Kesinlikle Yasaklı Ürünler)
https://customs.gov.ng/?page_id=3107 (CEMA Kanunu)

CEMA uyarınca mağdur olan herhangi bir kişi, Gümrük Kurulunun mallarına el koyma kararını, el koyma tarihinden itibaren bir ay içinde yazılı olarak Kurul'a sunarak itiraz edebilir. Daha sonra hukuk yargılamaları bir üst mahkemeye çıkarılabilir. Mahkeme, el koyma anında malların el konulabileceğine karar verirse, mahkeme malları hükümsüz ilan edecektir. Karar yetkili mahkemelerde temyize götürülebilir.

Diğer yandan, Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Anlaşması'nın (AfCFTA) gerekliliklerinden biri, üye ülkenin mal ticaretinin önündeki tarifeler ve tarife dışı engellerin aşamalı olarak ortadan kaldırmasıdır. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda Nijerya, bu hükmü dengelemek zorunda kalacaktır.

Nijerya'da yerel üretimi korumak ve artırmak için Hükümet tarafından 2017 yılında alınan kararlar doğrultusunda;

- ✓ Tekstil ve Ayabbakı
- ✓ Gıda ve İçecekler
- ✓ Mobilya
- ✓ Kırtaysiye Ürünleri

- ✓ Motorlu Taşıtlar
- ✓ Tıbbi Ürünler
- ✓ İnşaat Malzemeleri
- ✓ Bilgi Teknolojileri

Alanlarında gerçekleştirilen kamu alımlarının %40'ının Nijerya'da üretilmiş olanlarda temin edilmesi kararlaştırılmıştır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Ülkede ciddi bir altyapı yatırımı açığı bulunmakta olup, yapılan açıklamalarda 2040 yılına kadar 3 trilyon dolar düzeyinde altyapı yatırımı yapılmasının hedeflendiği belirtilmektedir. Bununla birlikte, ülkede son yıllarda ulaşım sektörüne büyük oranda yatırım yapılıyor olmasına rağmen 230 milyon nüfuslu ülkede orta vadede ihtiyaçların karşılanması mümkün gözükmemektedir. Kısa vadede ülkede 17 milyon konuta ihtiyaç duyulduğu 30 milyonu aşkın insanın barakalarda veya evsiz yaşadığı belirtilmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Ülkede altyapı yatırımlarına ihtiyaç yüksek olmasına rağmen hak edişlerin ödenmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Firmalar ödemeleri zamanında almakta sorunlar yaşadığı gibi gümrük işlemlerinde de sorunlarla karşıla bilmektedirler. Bununla birlikte, ihalelerin şeffaf olmaması firmaların ihale süreçlerine katılımını zorlaştırmaktadır.

7. Yapı Malzemeleri sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Nijeryalı iş insanları kültürel olarak yüz yüze görüşmeye istekli olmaları sebebiyle fuar etkinliklerine katılımın sağlanması önem arz etmektedir. Ülkede Lagos, Kano ve Abuja ticaret ve merkezi olma özellikleri ile ön plana çıkmaktadır. Pazara giriş sürecinde bu üç eyaletin başlangıçta değerlendirilmesi firmalarımız açısından faydalı olacaktır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Pazara girerken referanslar kullanılması iş bağlantıları için fayda sağlayacaktır. Federal yapıda olan ülkede ihalelerin çoğunluğu eyaletler düzeyinde Valilikler tarafından gerçekleştirilmekte olup yerel yönetimlerle kurulacak yakın ilişki ihale süreçlerinde ve ürün arzından avantaj sağlayacaktır.

9. Genel Değerlendirme

Ülkede serbest piyasa koşulları etkin çalışmamakla birlikte, hızlı büyüyen ekonomisi ve buna eşlik eden nüfusu ile önemli bir pazar olma özelliği barındırmaktadır. Son yıllarda, Çinli ve Hindistanlı firmaların yoğun şekilde pazarı domine etme gayretleri bulunmaktadır. Buna karşılık, sektördeki ihtiyacın fazla olması kısa ve orta vadede pazarın canlılığını korumasına imkan sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ülkede çimento haricinde yapı malzemeleri üretiminin çok kısıtlı olması ve toplam ihtiyacın yaklaşık %90'ının ithalat yoluyla karşılanması ihracatçılarımız açısından fırsatlar barındırmaktadır. Ayrıca, Türk ürünlerine duyulan kalite algısının yüksek olması pazara girişte avantajlar barındırmaktadır.

Diğer taraftan, pazarın regüle edilemeyen yapısı ve gümrük işlemlerinin yavaş olması, ihale süreçlerinin şeffaf olmaması iş insanları için potansiyel riskler olarak öne çıkmaktadır.

Ülkenin son dönemde kırsal yatırımlarında artış yaşanması, merkez niteliği taşıyan Lagos, Kano, Abuja gibi eyaletlerin haricindeki Kaduna, Oyo, Port Harcourt, Jigawa, Edo, Enugu gibi eyaletler de yatırım açısından potansiyellerini artırmış eyaletler olarak öne çıkmaktadırlar. Bu vilayetlerde nispeten yabancı yatırımcının az olması potansiyel işbirlikleri için avantajlar barındırmaktadır.

10. Kaynakça

<https://www.trademap.org/>

<https://www.nigerianstat.gov.ng/>

<https://naccima.com/>

<https://foci.org.ng/index.html>

<https://tradingeconomics.com/>

<https://fmhud.gov.ng/>

<https://www.worldbank.org/en/country/nigeria>